

Decernik

Leto II. (IX.), štev. 60

Maribor, torek 13. marca 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Celja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Senzacija z umorom Radića in Pribičevića

ALARMANTNE ZAGREBSKE VESTI ATENTATU NA STJEPANA RADICA IN SVETOZARJA PRIBICEVICIA.

ZAGREB, 13. marca. Danes, ob 8. zjutraj, so se razširile po mestu alarmantne vesti, da je bil izvršen na oba voditelja Kmečko-demokratske koalicije, Stjepana Radića in Setozarja Pribičevića atentat. Z vso gotovostjo se je zatrjevalo, da so bili Radić, Pribičević in dr. Pernar ubiti, več drugih poslancev Kmečko-demokratske koalicije, ki so se peljali z istim vlakom v Beograd, pa je bilo večalimanj težko ranjenih. Po kontroliranih vesteh je bil izvršen atentat na postaji Gjelekovci, peti postaji od Vinkovcev proti Beogradu. Maskirani in dobro oboroženi razbojnik so napadli vlak, in so

preiskali vse vagonne. Ko so prišli do Radića in Pribičevića, so ju takoj ustrelili, več drugih oseb pa težko ranili.

Vest je izzvala v Zagrebu seveda ogromno senzacijo in občinstvo je kar oblegalo posamezne redakcije listov z osebnimi in telefoničnimi vprašanji, koliko je na vesteh resnice. Celo iz Bosne in Dalmacije so prihajala v Zagreb o tej stvari brzozjavna vprašanja.

Sele opoldne se je izkazalo, da so bile te vesti popolnoma izmišljene in da tudi na dotični vlak ni bil izvršen noben napad.

Skrivnostno protirevolucijsko gibanje v Rusiji

Sovjetske oblasti so prišle po poročilih listov na sled velikopotezni in široko zasnovani protirevolucionarni zaroti, v katero je zapletenih tudi več inženjerjev iz Nemčije. Zarota je bila sistematično organizirana v vseh industrijskih središčih, posebno v rudniškem področju Doneca, Dona in v Kavkazu. Pogosti požari v tvornicah in mlinih, uničevanje in poplave v rovih ter uničevanje industrijskih strojev so bila dela, ki so imela predvsem namen, da s terorističnimi sredstvi in sabotažo paralizirajo celokupno produkcijo, v prvi vrsti pa vsako aktivnost v rudarskih revirjih.

Preiskava in pa zasliševanje številnih aretiranih inozemskih inženjerjev, zaposlenih v ruskih tvornicah in rudnikih je ugotovila, da je bila zarota zasnovana že pred petimi leti v inozemstvu. Zarotnike so financirali bivši lastniki rudnikov v donskem in doneckem področju ter agenti raznih nemških industrijskih podjetij. V njihovi službi so bili tudi številni poljski

vohuni. Požare v tvornicah in rudnikih so aranžirali zarotniki sporazumno z inozemskimi inženjerji. Preiskava je dalje dognala zanimivo dejstvo, da so bili zlasti zadnje čase importirani v Rusijo povsem neuporabni industrijski stroji. Z metodično sabotažo so hoteli zarotniki polagoma popolnoma uničiti premogovnike in končno izzvati tujo intervencijo.

V Nemčiji je napravila aretacija številnih nemških inženjerjev in uradnikov v Rusiji silno neugoden utis. Nemška vlada je že pozvala svojega poslanika v Moskvi, da protestira pri sovjetski vladi in zahteva pojasnila. »Berliner Tagblatt« prinaša iz Moskve dopis, da so nemški inženjerji kljub silno težavnim razmeram delali lojalno in pošteno in da so bili oni prvi, ki so delovali za obnovitev normalnih odnošajev med Rusijo in Nemčijo. Težke obtožbe proti njim, da so povsem neupravičene, o čemur se bo kmalu lahko prepričala tudi sovjetska vlada.

Skupščina

BEOGRAD, 13. marca. Skupščina je danes najprej razpravljala o nujnem predlogu poslanca Smoljana radi razdelitve kreditov za pasivne pokrajine. Govornik je v svojem utemeljevanju naglašal, da je vlada pri razdeljevanju postopala zelo pristransko in favorizirala srbijanske pokrajine, da so dobile prečanske pokrajine le mrvice. Na podlagi statističnih podatkov je posl. Smoljan dokazoval, da zakon o prehrani, ki ga je predložila vlada, ne predstavlja niti začasne rešitve tega perečega vprašanja. Skupščina naj ne zapira oči, temveč naj jasno pogleda resnici v obraz. Narod v Dalmaciji in Hercegovini umira od gladi in pomoč je nujno potrebna. Posl. Smoljan je nato pokazal kos kruha, ki ga je dobil iz Hercegovine in je bolj podoben kamnu kakor kruhu. Navedel je tudi številne smrtne slučaje vsled gladi; umirajo zlasti otroci.

Popoldne se bo vršila razprava o proračunu zunanje ministristva in bodo tej seji prisostvovali tudi vsi di-

plomati. Ekspoze bo podal namestnik zunanje ministristva dr. Šumenković. Potem pride na vrsto še proračun ministristva za agrarno reformo, tako da bo danes najbrže sprejet proračun že v celoti in prične skupščina jutri debato o finančnem zakonu.

Dr. Trumbić stoji v vlado?

V zadnjem času se govori o možnosti, da vstopi bivši zunanji minister, dr. Trumbić, ki je odpotoval v Ženevo in Pariz in se sestal tudi z dr. Marinkovićem, v vlado, kjer naj bi zastopal Hrvate. Že nekaj časa se opaža njegovo pomirljivo zadržanje na sejah skupščine in njegov kontakt z uglednimi člani sedanje vladne večine. Imel je ponovno sestanke tudi že z notranjim ministrom dr. Korošcem. Trumbićev poskus, da se približa vladi in eventualno celo stoji v Vučkovićev kabinet, se smatra kot glavni razlog, zakaj niso poslali demokratski v vlado nobenega od obeh hrvatskih poslancev, ki sta člana demokratskega kluba.

Zločinec, ki se ga ne prime kroglja

ŠTIRINAJST DNI ŽE STRAŠI NA DUNAJU TAJINSTVENI VLOMILEC, KI GA NE MOREJO PRIJETI.

Dunaj, mesto ob lepem modrem Dunavu, ima zadnje tedne toliko kriminalnih senzacij, da jih veliko število avstrijskih dnevnikov komaj sproti registrira. »Brez uspešnega lova za vlomilci v bančne blagajne«, »Tajinstvenost avtomobilskih tatvin«, »Najdrznejši zločin, kar jih je bilo kedaj na Dunaju«, tako in podobno se glase naslovi najnovejših dunajskih senzacij. Poslednja posebnost pa je čudovito strašilo, ki že 14 dni prihaja kot dihur skozi okna stranišč v stanovanja prestrašenih Dunajčanov in jim izmika vse mogoče dragocene in manj vredne stvari. Če ga prizadeti stanovalci prepodijo, najde strahotni vlomilec vedno stransko pot v pritličje, pa najsi je bil še v tako visokem nadstropju. Tudi streljali so že oškodovanci za strašilom, a ga ne zadene nobena krogla, ko bi bil res v zvezi s samim rogatim. Ker je v dveh, treh urah dan na dan oziroma noč za nočjo vse polno vlomov, je mobilizirana vsa policija dotičnega okraja. Erdbergstrasse in bližnje ulice, koder razgraja tajinstvena pošast, so podobne ponoči kaki oblegani trdnjavi. Stražniki in kriminalni uradniki patrolirajo po ulicah, preiskujejo hiše, vohajo po kletah, se vzpenjajo na strehe; ko pa počijo policijski strelji za mračno prikaznijo — domnevnim vlomilcem — se dvigne ves del mesta in se zapodi za lopovom, da se vrnejo reveži po enournem dirkanju praznih rok v svoje domove. Strašilo jim tako uhaja noč za nočjo.

Nekaj primerov teh nepozvanih obiskov: inž. Emil Krehan in njegova so-

proga sta ravno legla spat, ko se priplazi vlomilec v stanovanje. Mož skoči po svoje staro bodalo in stopi v predsobo. Vlomilec smukne za stranišče, se zapahne in ko pride čez pet minut alarmirana straža, ni najti vlomilca v vsej hiši... Le s podstrešja do tal visi pletena lestva... — V stanovanje gospe kapetanice Müller se je vkradel ta čudoviti stvor skozi okno stranišča, podil otroke iz sobe v sobo in našel v spalnici gospo. Od samega strahu pred hudobcem se je naredila kot bi spala in ni upala spregledati, četudi ji je pošast svetila z električno žepno svetilko naravnost pod oči. Šele ko je prikazen zginila, je pričela kapetanica klicati na pomoč. Bilo je seveda prazno. Vlomilca ni bilo več najti. Le košara s perilom je bila izpraznjena. — Celo stražniki nimajo na svojih stanovanjih miru! Poveljnik straže Heugner je imel ono noč na svoji omarici pripravljen samokres. Naš neznan vlomilec mu ga je pred nosom populil, ne da bi kriminalist vedel kedaj in kako. — Najraje pa si ta tajinstveni zločinec privoščil prav po dihursko kure in sploh perutnino. Celi kurniki so že izpraznjeni v imenovanih ulicah.

Prebivalstvo je popolnoma iz sebe. Domala 14 dni že nikdo ne zatise oči. Na okna stranišč napravljajo železne mreže, družine si nabavljajo pse-čuvaje, rodbinski očetje tiščijo vsako noč do ranega jutra v roki samokres — pomaga pa vse skupaj nič, če se pa še krogla ne prime vrazjega lopova!

Nov srednješolski zakon

BEOGRAD, 13. marca. Komisija za redakcijo zakona o srednjih šolah je dovršila večino svojega dela. Novi zakon uvaja nove izpremembe v srednjih šolah. Med drugim maksimira število učencev tako, da v I. razredu ne more biti nad 50, v VIII. pa ne nad 30 učencev v enem oddelku. Učenci s slabim napredovanjem se bodo lahko po drugem tromesečju izključili. Nova je uvedba censusa za napredovanje iz nižjih v višje razrede. V II. razredu se zahtevata za prehod v III. razred najmanj dve oceni »dobro« iz naučnih predmetov, v VI. razredu pa za prehod v VII. razred najmanj štiri ocene »dobro«. Učenci, ki nimajo teh redov, lahko meseca septembra napravijo ponavljalni izpit; če pa ne izpolnijo teh predpisov, morajo razred ponavljati in sicer privatno. Gojenci vseh privatnih zavodov morajo delati izpite na državnih zavodih in nositi tozadevno tudi vse stroške.

Katastrofa u Santosu

SANTOS, 13. marca. Doslej so odkopali izpod razvalin porušenih hiš 72 oseb, ki jih je zasul plaz, med njimi 23 otrok. Trupla pa so tako strašno zmečkana, da so morali le v dveh slučajih ugotoviti identiteto. Samo odkopavanje porušene bolnice bo trajalo najmanj teden dni. Pri reševalnih delih je zaposlenih nad 2.000 ljudi.

Seдем dni u boju z viharjem in ledenimi ploščami

Ameriško ministristvo vojske je prejelo od komande pomorske kontrole v Hudsonskem zalivu radiotelegrafsko poročilo o povratku posadke hidroavijona »G. H.« v Port-Burwell na Labradorju, katere usoda je dva tedna bila neznan in so že domnevali, da jo je doletela katastrofa. V poročilu se povdarja izredna moč volje častnika posadke Lewsija, podčastnika Terryja in eskimskega vodiča Bobbyja. Hidroavijon je vršil, kakor običajno vsakih 15 dni, polet nad Labradorjem in deželo Baffina, da poda poročilo o gibanju ledu. Radi poškodbe na motorju se je moral spustiti na ogromno ledeno ploščo, 160 milj daleč od labradorske obale. Avijatičarji in eskimo Bobby so zapustili aparat, ki je pri spuščanju dobil še nadaljne težke poškodbe in mu je bil zlomljen tudi vijak. Napotili so se proti obali v hudem viharju, tako da niso mogli niti točno ugotoviti smeri, v kateri gredo. Ko se je drugega dne nebo zjasnilo, so videli, da gredo namesto proti obali proti odprtemu morju. Vrnili so se in cel teden so hodili po ledu, skakajoč z ene plošče na drugo. Tuintam so se poslužili tudi pnevmatične ladje, katero so vzeli z aparata. Nekega dne so tudi to ladjo izgubili, ostala pa so jim vesla. V odprtem kanalu so sedli na manjšo ledeno ploščo in se prerinili s težko muko do obale labradorske v bližini Kamaktovirta, odkoder jih je neki eskimski lovec po štiriurni pešhoji pripeljal v Port Burwell. Tam so našli svoje tovariše, ki so bili prepričani, da se posadka »G. H.« ne vrne nikdar več, mirno spat!

Obisk pri „Ljudski samopomoči“

ZA VSE SLOJE V SLOVENIJI. — EMINENTNA SOCIJALNA USTANOVA. — PO POLLETNEM OBSTOJU ČEZ 4000 ČLANOV! — V DOBI DENARNE KRIZE ZANIMIV POJAV. — IZGLEDI ZA BODOČNOST IN NAČRTI ZA IZPOPOLNITEV.

Morda je naslučuje ali slepi slučaj, da ravno ob prvi polletnici obstoja »Ljudske samopomoči« v Mariboru za vse sloje v Sloveniji pišemo te vrstice, ki so vtisi obiska pri imenovanem društvu.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru je imela svoj ustanovni občni zbor dne 8. septembra 1927, torej prav pol leta. Ta dan je začela tudi s svojim delovanjem, ki sloni, kakor vsako pomembnejše društvo na pravih in poslovnem redu. — »Ljudska samopomoč« ni lokalna ustanova ali kaka stanovska, strokovna oz. strankarska institucija, ampak je namenjena za vse sloje v Sloveniji — je torej popolnoma nepolitična, nestransko socialna ustanova, ki ima izključni namen po smrti društvnikov dati zakonitim dedičem prvo podporo ter jih tako obvarovati najbližje stiske in bede.

Društvo tega značaja samo na sebi ni nikaka novost, vendar se mora povdariti, da je to po preobratu prvo slovensko nestrokovno društvo te vrste, kar ni odveč pripomniti.

»Ljudska samopomoč« je nastala iz socialne potrebe ter je kot taka eminentna socialna ustanova. Vse poslovanje je razdeljeno na oddelke ABCD proti plačevanju zelo minimalnih prispevkov za vstopnino in posamezne smrtnne slučaje v članstvu.

Če pomislimo, s kakimi težkočami se imajo boriti razna društva, četudi imajo socialne oz. dobrodelne tendence, in da po leta in leta vegetirajo, predno se dokopljejo do par sto članov, potem nam ob konstataciji, da je »Ljudska samopomoč« od 8. IX. 1927 do 8. III. 1928 pridobila nad 4.000 rednih in plačujočih članov, zmanjka vsak izraz za primerno in dostojno zabeležbo tega za vodstvo društva in celokupnega članstva nad vse razveseljivega dejstva.

Celokupni sedanji odbor, ki zelo nesebično deluje, sestoji iz gg.: dr. Iva Šorlija, notarja in priznanega slovenskega pisatelja-novelističarja kot načelnika, Fr. Kurinčiča, trgovca kot namestnika, Zinauerja Friderika, učitelja v pok. kot tajnika, Ferda Leskovarja, bančnega uradnika kot blagajnika in posestnika Kukoviča Josipa kot namestnika. Odborniki so še gg. Rapoc Ivan, posest. in gost. v Mariboru, Balon Franc, posestnik in gostilničar, Pobrežje in Weingerl Franc, pos. na Pesnici. Ta odbor je bil izvoljen na ustanovnem občnem zboru dne 8. IX. 1927 za dobo treh let. Po dosežanju uspešnem in nesebičnem delovanju sedeč sme javnost z vso sigurnostjo in zaupanjem pričakovati, da bo »Ljudska samopomoč«, ki se razširja tudi po deželi in

ima svoje zastopnike tudi v ljubljanski oblasti — dobila nepričakovano velik razmah, kar je tudi želeli.

Društvo, ki se je imelo ob početku boriti z velikanskimi težavami in najneverjetnejšimi predsodki od strani javnosti, je izdalo prve mesece mnogo denarja za intenzivno in sistematično reklamo, do čim danes ne potrebuje nobene reklame več; kajti »Ljudska samopomoč« je sama za-se najboljša reklama in priporočilo vsakomur brez razlike stanu, sloja, vere ali političnega prepričanja. Kdorkoli hoče pomagati, se obrne do »Ljudske samopomoči«.

Z geslom »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal« so stopili skupaj socialno misleči možje, med njimi prvi kot iniciator sedanji poselevodeči tajnik g. Friderik Zinauer, dalje g. Aleksander Hojnik, posestnik v Pesnici, ki je radi bolehnosti izstopil iz odbora, trgovec g. Franc Kurinčič in poleg ostalih članov sedanjega odbora še nekaj drugih mož, ki so ustvarili zares eminentno socialno delo.

Če se pomisli, da imajo tovrstne strokovne organizacije mnogo težje delo kakor pa organizacija, ki v slojih in strokah ne dela prav nobene razlike in če prevdarimo težko gospodarsko stanje današnjega časa, tedaj pač moramo reči, da ima celokupen odbor imenovanega društva kaj srečno roko; kajti ni morda reklamna iznajdba, da je »Ljudska samopomoč« po preteku komaj prvega šestmesečja dosegla nad štiristo rednih članov.

Po navedenem ima »Ljudska samopomoč« kar najlepše izgleda za čimvečji razmah v bodočnosti, zlasti na deželi, kjer je vsa organizacija poverjena podnačelniku g. Francu Kurinčiču. Po informacijah, katere imamo z dežele, se tudi tam razširja »Ljudska samopomoč«, zadnji čas prav posebno v Gornji Dravski dolini in ob štajersko-koroški meji pa tudi drugod.

»Ljudska samopomoč« je vsled nesebičnega delovanja celokupnega odbora tudi finančno močno fundirana in zasluzi, ko pokaže še večji razmah tudi državno podporo.

Smrtnih slučajev je dosedaj bilo šest, med temi jih je pet umrlo pred potekom predpisane karenčne dobe.

To je torej površno poročilo o obisku pri »Ljudski samopomoči« za Slovenijo v Mariboru, Aleksandrova cesta 45 II. — Vsa socialno misleča javnost želi tej eminentno socialni ustanovi kar največ uspehov v korist vseh slojev slovenskega ljudstva.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 13. marca ob 20. uri »Dva bregova« ab. B. Premijera.
Sreda, 14. marca ob 20. uri »Pri treh mladenkah« ab. A. Kuponi.
Četrtek, 15. marca ob 20. uri »Dva bregova« ab. C. Kuponi.
Petek, 16. marca. Zaprt.
Sobota, 17. marca ob 20. uri »Ples v maskah«, ab. B. Kuponi.

Žalostno pismo iz Argentinije

Argentinski Slovenci Vas vljudo prosimo, da priobčite sledeče vrstice: Ker še vedno prihaja v Argentino mnogo naših sorojakov ne vedoč, kaj jih tu čaka, smo primerani — ker jim ne privoščimo tega trpljenja, brezdelja in stradanja — da opozorimo vse, ki so namenjeni tu sem, naj to misel opustijo. Tu je tisoče in tisoče ljudi brez dela, posebno zatirani izmed vseh so naši. Nas ne porablja za drugo delo kakor na progi, kjer se mora trdo delati za poldrug pes. Koliko jih je, ki po več 100 km prehodijo peš, ker nimajo denarja za vlak, da si iščejo dela, pa ga ne najdejo. Posebno reveži so novinci, če jih dobijo v roke agenti, kate-

rim plačajo zadnje pare, da jim preskrbe delo. Pošljejo jih po 1000 km daleč, ko pa pridejo tja, delajo dva ali tri dni in zopet so na cesti. In kam sedaj brez denarja in brez znanja jezika? V tovarnah sploh ni dobiti dela. Malo boljše je za obrtnike, ker več zaslužijo, toda nimajo stalnega dela. Kar v enem mesecu zaslužijo, porabijo v drugem za hrano in stanovanje. Koliko jih je, ki spijo na prostem kje v travi in jih preganja policija. Mnogo jih je, ki so po dva ali tri dni tukaj, pa že gledajo, kako bi jim bilo mogoče se vrniti v našo milo domovino. Vzdihujejo, da bi le mogli v enem letu pristradati denar za potovanje. Pred kratkim je prišlo nekaj Srbov, ki so se obrnili na g. konzula, naj jim preskrbi delo ali pa jih pošlje domov, toda opravili niso nič. Podali so se na tovornoladjo »Iskra« iz Dubrovnika in prosili za delo, da bi prišli na ta način domov. So nekateri redki rojaki, ki so po več let tu in dobro zaslužijo, toda ti nas ne poznajo, ker so že zatajili našo domovino. — Naj zadostujejo te kratke vrstice za opomin, zakaj če bi hoteli natančneje opisati tukajšnje obupno življenje, nimate zadosti prostora. — Slovenski izseljenci.

Karol

na kakršnemkoli čevlju vidite to znamenje, je že podana garancija za kvaliteto blago. —

Mariborski in dnevni drobšč

Zahteve lastnikov kinematografu

Kinematografi v naši državi so dejanski v tako težkem položaju, da so zahteve lastnikov popolnoma upravičene. — Takse, ki jih morajo plačevati, se ne dajo niti približno primerjati s taksami v drugih državah. V Ameriki je bila n. pr. nedavno ukinjena kinematografska taksa na vstopnice do enega dolarja, v Nemčiji znašajo takse največ 16.67 odstotkov kosmatega prometa, v Avstriji približno 19 odstotkov. Na Madžarskem se plača taksa samo v mestih in znaša 10 odstotkov od brutto-prometa. Vrh tega je pavšalirana, tako da plačajo veliki kinematografi pravzaprav samo 6, mali pa 3 in pol odstotka. V drugih državah so poučno-vzgojni filmi pristojbin prosti, pri nas ne in je ravno to glavni razlog, zakaj prevladujejo v naših kinematografih zabavni filmi.

Zato zahtevajo lastniki kinematografu, da naj se z dodatkom k finančnemu zakonu uredi vprašanje kinematografskih taks v vsej državi. Amandman naj bi vseboval sledeče odredbe: 1. Maksimiranje celokupnih kinematografskih taks in sicer: a) v mestih z več kot 40.000 prebivalcev 20 odstotkov; b) od 20—40.000 prebivalcev 15 odstotkov in c) manj kot 20.000 prebivalcev 10 odstotkov brutto-dohodkov. 2. Način razdelitve maksimiranih celokupnih kinematografskih taks: polovica za državo, četrtina za oblast ali občino. 3. Plačevanje posameznih taks po principu, da se ne plačuje taksa na takso, temveč da se plačajo takse od faktične cene vstopnice. 4. Oprostitev vseh poučno-vzgojnih filmov od vseh kinematografskih taks.

Iz državne službe.

Profesor srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru, inž. Ferdinand Vončina, je premeščen na nižjo kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu, Ciril. Jeglič, profesor na kmetijski šoli na Grmu pa na srednjo kmetijsko šolo v Mariboru. — Rekruti mariborskega vojnega okrožja so danes prihajali v mesto. Po ulicah je odmevalo petje in običajno vriskanje, ponekod je bilo tudi malo preveč hrupa. V splošnem pa se obnašajo mladeniči dostojno. Prihodnje dni odidejo rekruti v določene jim garnizije. —

Cesto iz Maribora v Studence

so avtobusi in zasebni avtomobili strahno razruvali. Morda se zopet oglasi »Slovenec«, da tudi ta cesta ni ne mestna, ne občinska, ne okrajna in tudi ne državna. Nas davkoplačevalce pa taki komentariji prav nič ne brigajo, ampak smo zelo skromnega mnenja, da je treba to cesto primerno posuti, kar naj stori mesto, občina, okraj ali država. Končno spadamo mi davkoplačevalci vsaj pod eno teh spredaj navedenih upravnih enot. Če pa te stvari pišemo v časopisje, menda tega ne delamo v svojo zabavo. Če se pa merodajni faktorji ne bodo zganili, bomo že poskrbeli, da bodo ob gotovem času dajali račun od svojega hiševanja. To opozorilo smo napisali zato, ker se je zadnjič vladinovski »Slovenec« obregnil ob poročilo, da bo treba na Koroški cesti uvesti motorne čolne. —

Društvam in zasebnikom!

Razna dovoljenja za prirejanje nabilnih akcij in sploh za pobiranje prostovoljnih prispevkov, ki jih je doslej izdajal policijski komisariat, se bodo v bodoče dobivala na mestnem magistratu. Mestni svet, ki bo dovoljeval le v izrednih primerih take nabilne akcije, hoče namreč kolikor mogoče reducirati to že preširoko se razpaslo pumpanje naših meščanov. —

Razmere naših izseljencev v Kanadi.

Informacije o službenih razmerah naših izseljencev v Kanadi daje interesentom socialno-politični oddelek mestnega magistrata mariborskega, Rotovski trg 9. Uradni dan Trgovske in obrtne zbornice ta teden v Mariboru odpade zaradi sej, ki se vrše pri zbornici. Prihodnji zbornični uradni dan bo v sredo, dne 21. t. m. — Trgovski gremij. —

Občni zbor Zveze privatnih nameščencev v Mariboru

bo v četrtek, dne 15. t. m. ob 20. uri v dvorani hotela pri »Zamorcu«. Vabljeni so vsi privatni nameščenci. Odbor. —

Najdenček - star 62 let

Potepuhi imajo silno fantazijo. Mnogi so pravi romantiki, ki si spretno poiščejo kako skrivnostno dogodivščino in pozo. Enega od takih je spoznala pred nekaj tedni mariborska policija. Radi potepuštva so zajeli starčka, ki je začel na dolgo in široko pripovedovati o svoji burno romantični preteklosti. Pravijo in pišejo sicer, da mu je ime Peter Silbermann, najbrž je pa drugega rodu in imena, ker se je znašel v dolini solz kot najdenček v Großstadtu na Bavarskem. Z mnogimi redniki je romal še kot otrok daleč po svetu in tako se je v dobi aneksije 1878 znašel v Bosni. Ko je malo dorastel, se je pa podal v svet, da najde svoj pravi rod. Ker ni imel uspeha, se je zatekel v zatišje Sv. Gore pri Gorici, kjer je bil do začetka vojne pri župniku za hlapca. Od kar je na Sv. Gori vzel pot pod noge, pa potuje, potuje brez konca in kraja. Če bi hotela, bi policija še mnogo slišala od starega Petra, ki se je obnašal nalik skrivnostnemu Gašperju Hanserju, — v svoji realitiki ga je pa prekinila ter se zadovoljila z njegovo fotografijo in od tisi prstov za poizvedbe na vse strani.

Ker o Petru Silbermannu od nikoder ni bilo vesti, so ga končno izpustili. Danes, ko 62letni najdenček bogzna kod roma, je pa prišlo poročilo iz Zagreba, da pozna tamošnja policija starega najdenčka pod imenom Mihaela Petroviča, starega potepuha in sleparja, ki je moral tudi v Zagrebu že večkrat vtisniti svoje prste na policijski formular. Petrovič je bil rojen l. 1866. Mladost je preživel brez vsake romantike, v moški dobi je pa živel v Zagrebu kot tesar, dokler ni zapustil svojega posla in žene ter se vdal potepuštvu in slepariji. Razna sodišča so imela že z njim opraviti. Kaznovan je bil n. pr. že v Linzu in tudi sodišče v Ormožu ga dobro pozna. Ker je v Mariboru slučajno dobro odletel, se bo mogoče zopet pojavil v naših krajih. —

Novo mednarodne zračne linije.

Centralni aerodrom vseh naših zračnih linij je sedaj v Zemunu, kjer sta zgrajena dva velika hangarja za potrebe civilnega prometnega letalstva. Na ta način je Zemun oz. Beograd spojen po direktnih progah z Bukareštom in Budimpešto, s Sofijo in Carigradom. Sedaj se dela na to, da dobi tudi Zagreb direktne zveze, predvsem z Dunajem in Trstom. Glede zračnih zvez z Dunajem se zatrjuje, da bo to vprašanje že v kratkem rešeno, dočim so pogajanja z Italijo nekoliko zaostala. V glavnem pa gre sedaj vse stremljenje za tem, da se izpopolni naše civilno letalstvo in da se z ugodnimi zvezami spoje vsa večja mesta v naši državi. —

Samomor.

Ker včeraj ves dopoldan in tudi v prvih popoldanskih urah ni bilo na spregled trgovskega potnika Adolfa Verstovška, najemnika male sobe v Židovski ulici št. 4, je dal stanodajalec s silo odpreti vrata. Pripravljen je bil na kako nezgodo, ni pa mislil, da bi se mogla v zaklenjeni sobi odigrati tolika tragedija. Adolf Verstovšek se je — obesil. Takoj, ko so odprli vrata, so ga zagledali višičega v kotu. Pokojnik je bil rojen leta 1870 v Velenju in tja tudi pristojen. —

Tiralica ga je dohitela.

Mariborska policija je v nekem prenočišču zasačila 39letnega Albina Abrovška iz Mislinji, ki je zasledovan s tiralico od celjskega sodišča radi poneverbe. —

Nož je spodrsnil

pri delu 30letnemu mesarju Janezu Perneku ter ga zadel v prsa. Ponesrečenca ki je močno krvavel, so takoj odpeljali v bolnico. —

Nezgod pri delu.

17-letni Wudler Alojz, nastavljenec pri tvrdki Bratje Wudler v Melju, je prišel včeraj po nesreči z desno roko v stroj, ki mu je desni kazalec zelo opasno pokvaril. Poškodovanec je bil oddan Splošni bolnici v oskrbo. —

Kdor ne verjame

ta naj se prepriča, da ima tvrdka L. Ornik, Koroška cesta 9, krasno izbiro moških čefir, popelin, in svilenih srajc. —

Vedno manj otrok

ZA ROMANTIKE STRAŠNO, ZA REALISTE LOGIČNO. — UNIVERZA ZA ZAKONE.

Število smrtnih slučajev prekorača v vedno večji meri število porodov v srednji in zapadni Evropi. Tako izkazuje statistika. Romantiki pravijo, da je to strašno, da je to velika tragedija, realisti so pa mnenja, da je zmanjšanje števila porodov v Evropi plod logike in samobranbe proti grozečemu polomu zapada.

Ko zapad svoje gospodarstvo racionalizira ter gradi od leta do leta več strojev, je jasno, da rabi vedno manj ljudi. Ko se drugi deli sveta od Evrope vedno bolj odtegujejo ter ustvarjajo lastna gospodarstva po naših metodah, je Evropejcem pohod v svet zaprt in se tako pri nas tudi primitivnemu človeku v vsakdanjem življenju vsak čas predstavljajo podobe in zaključki iz svetovnoznane Čapekove utopične drame »Roboti«. Danes živijo v vedno večjih skrbih za one od jutri in vsak se po svoji možnosti otresa odgovornosti za potomstvo. To stremljenje je sicer na videz popolnoma materialistično, ima pa dovolj etične vsebine. Pred strašnim polomom svetovne vojne so prebivalci Evrope po svoji veliki večini popolnoma zaupali v moč in stalnost svoje državne skupnosti. Državni prvaki so državljanom vedno polagali na srce, naj skrbijo za potomstvo, da bo država močna. Tako so n. pr. v Nemčiji nasprotniki militarističnega režima in dalekovidni psihologi dejali, da je zaenkrat dobro vsaki ženski v blagoslovljenem stanju, ker se briga vlada za bajonet v njenem telesu. Državna skupnost je tedaj res posvečala veliko skrb vsakemu novorojenčku, da si oskrbi vojaka. Bile so pa nekaj razmere tudi take, da plod v materinem telesu državnih skupnosti ni bil samo bajonet — bodoči vojak, temveč tudi popolnoma verna delavska knjižnica, ki ni nikdar beležila brezposelnosti, ki so po vojni vedno bolj na dnevnem redu.

Celo med poljedelci se znižuje število porodov. Nekdaj so kmetje prederili najmanj trikrat toliko otrok kakor danes, preostali so pa imeli dovolj prilike, da si poiščejo delo in zaslužek v mestih. Danes je pa prenapolnjena dežela skoraj ravno tako kakor mesto. Kmetje Francije, Nemčije in celo Madžarske pravijo svojim državljanom in politikom, ki uvajajo davke na samce ter vodijo vsako-

vrstno propagando za zvišanje števila porodov, tako-le: »Pravite, da čuvate osebno lastnino, obenem nas pa siliti, da bi imeli mnogo otrok. Naša zemlja velikega potomstva ne more prerediti, naši sinovi si delijo nekdanjo enotna zemljišča, grede na dnino in ko jim je še tam zmanjkalo zaslužka, morajo postati načelni nasprotniki osebne lastnine«.

V Evropi lahko še edino Rusija prerediti veliko potomstvo, vse druge države pa morajo voditi takozvano človeško ekonomijo. Tudi one države, ki imajo velike kolonije, ne smejo ostati brez velike skrbi za potomstvo, ker se danes na vseh koncih in krajih vidi, da kolonija ni stalna posest in da podjarmljeni narodi z vso silo zahtevajo uresničenje samoodločbe — parole, ki se je kot fraza vrgla v svet ob zaključku svetovne vojne. Praktični Amerikanci, ki že dolgo delijo z zapadno Evropo veliko skrb radi potomstva, so osnovali po največjih svojih mestih ljudske univerze za pouk o zakonskem življenju. Te ljudske univerze pozivajo moške, predvsem pa ženske, predno stopijo v zakonsko zvezo, da pridejo po nasvet v sledečih važnih vprašanjih: Kakovost fizična in duševna ženina ali neveste, gmotni položaj, ženitovanjska pogodba, vprašanje potomcev. Nam Evropejcem se zdi ta birokratizem v čustvenih zadevah smešen, Amerikanci pa dokazujejo s svojo statistiko, da so take posvetovalnice na svojem mestu ter da so storile mnogo dobrega. Prvo, kar dokazuje ameriška statistika, je to, da so srečni in trajni le oni zakoni, ki so sklenjeni na solidni gmotni podlagi. V drugo kategorijo spadajo oni, ki ne izhajajo iz mladeniške zaljubljenosti in enakosti temperamenta, temveč oni, v katerih se združijo različni temperamenti v poznejši dobi. Nadalje dokazuje ameriška statistika, da so srečnejši zakoni med ročnimi, kakor pa med duševnimi delavci. Ta statistika se opira seveda zopet na statistiko, ki jo nudi jo razni uradi o trajnosti zakonov, z Evropo se pa popolnoma strinja v tem, da pravi, da so najsrečnejši oni zakoni, ki so že ob začetku svoje zveze po svojih gmotnih in družabnih prilikah razmotrivali vprašanje potomstva.

vsak prstan plačati državna pristojbina. Belgija dobi samo na teh pristojbinah letno okoli 6 milijonov frankov. Vsako leto proda država do 3 in pol milijona takih prstanov iz aluminija. Za hrano golobov potrebuje Belgija letno 100.000 ton zrna. Često se dogodi, da izpuste v Noyonu in Arrasu v severni Franciji na en dan 100—200.000 golobov. To pomeni, da na ta dan poleti iz Francije v Belgijo ali pa obratno na stotine vagonov golobov, ki se potem zopet vrnejo v domače hiše.

Podivljani „Meteor“

Znameniti pariški dirkaški konj »Meteor« je imel te dni zanj in za pasante pariških ulic zelo neprijeten doživljaj. »Meteor« se je namreč ustrašil nekega avtomobila, se iztrgal iz rok svojega gospodarja, ki ga je držal za uzdo in zdiral v divjem diru po pariških ulicah, kakor da bi bil na dirki. V svojem brezglavem tekmovanju je najprej podrl nekega biciklista, kmalu nato pa še nekega biciklista, ki so ga morali radi težkih poškodb prepeljati v bolnico. Konj je prispel končno do nekega mosta čez Seino, kjer mu je dvakrat spodrsnilo in je padel v vodo. Šele v mrzli vodi se je končno pomiril. Ko so ga potegnili iz vode, so ga odvedli v najbližje dvorišče, kamor je že priletel med tem tudi njegov gospodar z avtomobilom.

Bacon in Brown

Večkrat se je že dogodilo, da se je kaka ugledna oseba slučajno razkrinkala kot velik zločinec. Vsi so se čudili, kako je mogoče, da je človek, ki ni mogoče hlinil dobrote, marveč jo je tudi dejansko izvajal, mogel zagrešiti kaj tako ostudnega in strašnega. Ob takih prilikah se govori o dvojnem življenju ali o dveh dušah v enem telesu. Tako so sedaj v Londonu zaprli visoko spoštovanega duhovnika Bacona. Pod tem imenom je ta mož vneto deloval v mnogih dobredelnih društvih, bil je dobronik in pravi oče zapuščenih dece, ko je pa svoja dobredelna dela opravil, je pa pod imenom Brown deloval kot najnevarnejši tihotapec in razpečevalec kokaina. Torej mož, enako vnet in velik v dobrem in slabem, velika uganka. Takih slučajev dvojne duše je — kakor rečeno — mnogo. Skeptiki pravijo celo, da so zelo redki ljudje, ki nimajo kaj slabega na vesti. Neki Amerikanec si je dovolil šalo, ter je četvorici najuglednejših meščanov poslal brzojavke s sledečo vsebino: »Vse je odkrito, bežite takoj!« — Kaj se je zgodilo? Od veleugledne četvorice se je eden ustrelil, drugi je znorel, tretji je pobegnil in samo četrti je ostal na svojem mestu. Amerikanci pravijo, da se je to res zgodilo. Če je pa ta ameriška zgodba izmišljena, potem pa moramo reči, da je izmišljeno dobro in da bi se kaj takega prav lahko tudi v resnici zgodilo.

Mož, ki spravi orožnike v jok

Najnevarnejši človek v Franciji je — kdo bi si mislil — senator Cutolli, odvetnik po poklicu, ki zastopa volilni okraj Constantine v Alžiriji. Zakaj je mož tako zelo nevaren? — Radi svojega izrednega govorniškega daru. S svojimi govori je omehčal še vsakega sodnika in porotnika. Najtemnejša zločinska duša se po njegovem zagovoru zazdi sodnikom kot najčistejša nedolžnost. Po Alžiriji ga vsi poznajo kot moža, »ki spravlja žandarje v jok«. Pripetilo se je namreč že mnogo krat, da so bruhnili v glasen jok čuvarji zagovorjanega zločinca. Na razne načine so že prigovarjali Cutolliju, da bi brzdal svoj talent, ki postaja že splošno nevaren. Mož pa v sodnih dvoranah noče ali pa ne more molčati. Redkobesednost si je rezerviral samo za privatno življenje in za — senat. V navadnih razgovorih celo jeclja. —

Zločin obupanega očeta.

Te dni je bil v Newyorku pred sodiščem Italijan Francesco Carusso, ki je bil obtožen umora. Njegov slučaj je vzbudil splošno zanimanje radi njegovih čudnih nagibov. Carusso je namreč zbolel sin za škrlatico. Čeprav je bil otrok v zdravniški oskrbi, je podlegel težki bolezni. Obupan oče je v razburjenju vzel nož, šel k zdravniku in ga zaklal, ker je smatral, da je on zakrivil smrt otroka. Obtožen je bil zato radi zavratnega umora, toda sodišče je priznalo samo uboj in je bil Carusso obsojen nato na 12 let ječe. Čeprav se je moglo domnevati, da je bil silno razburjen, ko je izvršil zločin, so sodniki kljub temu določili izredno visoko kazen, da zaščitijo zdravnike pred takimi neutemeljenimi izbruhi.

Porazna statistika mesta Chicago.

Da ima Chicago rekord v raznih zločinih, se je že večkrat omenilo, prestrašili so pa vendar le sledeči statistični podatki: Lani ni bilo dneva brez umora, smrtnih žrtev roparskih napadov je bilo poleg 371 pravih umorov 134, samomorov pa 595. Tudi proti prohibiciji greši Chicago na vse pretege. Smrtni slučaj vsled prekomernega uživanja alkohola so se od l. 1920 zvišali za 1600 odstotkov, prej je tako umrlo na leto 20 oseb, lani pa — 340. Avtomobili povozijo mesečno na smrt 100 ljudi. Drugih nesreč na ulici je pa toliko, da jih ne morejo prešteti. —

Sport

Nadaljevanje prvenstvenih tekem.

V nedeljo se nadaljuje prvenstveno tekmovanje za pokal LNP s sledečimi igrami: ISSK Maribor:SK Ptuj v Ptujju in SK Železničar:SD Rapid v Mariboru. ISSK Maribor ima v Ptujju že od nekdanj smolo. Je li temu vzrok teren, ki ni baš pripraven za nizko kombinacijsko igro, ali je SK Ptuj v Ptujju na domačem prostoru tako močen, to bomo videli dne 18. tm. V Mariboru se sreča SD Rapid z SK Železničarjem. Ta tekma bo izvanredno zanimiva, ker se bosta merili dve močni moštvi. Rapid ne bo hotel oddati točke. Železničarji pa si jih bodo hoteli na vsak način izsiliti, da si zasgurajo tretje mesto v tabeli. SD Rapid postavi vigrano moštvo, medtem ko Železničarji še vedno poskušajo, tako da se igralci ne morejo privaditi drug na drugega. Upamo, da se bosta obe moštvi poslužili fair igre.

Predtekmo igra rezerva SD Rapida z rez. SK Svobodi prvenstveno tekmo. — Predpoldan mladini SSK Maribora in SK Železničarja.

Naša reprezentanca proti Madžarski.

Drugo nedeljo dne 25. tm. se sreča naš državni nogometni team z madžarsko reprezentanco v Budimpešti. Iz Zagreba javljajo, da hoče savezni kapetan izvesti to igro kot kvalifikacijsko tekmo za olimpijado. Zato ne bodo nastopili v Pešti igralci le iz enega našega podsaveza, temveč bo sestavljeno moštvo od najboljših moči vse države. Skoro gotovo je, da poidejo proti drugi madžarski garnituri naslednji naši nogometaši: Sifliš; Ivković; Spasojevič; Arsenijević, Cindrič, Popović; Maxjanović, Lemešić, Bončić, Giller.

Pirhi naših prvakov.

Na veliko nedeljo bo igrala v Zagrebu reprezentanca Turške proti reprezentanci Jugoslavije, na velikonočni pondeljek tudi v Zagrebu medmestna Carigrad—Zagreb (večinoma Gradjanski). Hašk igra v Monakovem. Concordia v Zlinu (ČSR) ali Splitu. Na velikonočni pondeljek igra eventualno v Zagrebu revanžno tekmo proti Gradjanskemu ljubljanskega Ilirija.

Zmagoviti Čehoslovaki.

Čehoslovaški športniki, ki se zadnja leta vedno uspešneje uveljavljajo v mednarodnih tekmah, so te dni zopet dosegli nov lep uspeh. V soboto so v finalni tekmi za Jean Potinov pokal potolkli Angleže v hokeju na ledu v razmerju 6:4 (1:2, 2:2, 3:2) in si priborili pokal.

Senzacija v tenisu.

Pri teniškem turnirju v Mentone (USA) je prišlo te dni do velikega presenečenja: mlada Angležinja Betty Nuthall, ki jo smatrajo rojaki za bodočo svetovno prvakinjo, je podlegla 19letni Američanki A. Morill, ki je v ameriški tabeli na 16. mestu...

Preseljevanje antilop.

Prebivalci neke južnoafriške pokrajine so v veliki stiski radi preseljevanja velikih čred antilop. Skozi pokrajino je šlo že nad 30.000 teh živali, ki so pomandrle do malega vsa polja. Kmetje so tisoče in tisoče antilop pobili, niso pa mogli ustaviti pohoda ogromnih čred. Nad 200 ljudi je že par tednov zaposlenih s tem, da zagrebajo vse to, kar od ustreljenih antilop ni užitno in uporabljivo.

Zdravniki in njihovi recepti.

Norveška vlada je izdala zanimivo naredbo: zdravniški receptji morajo biti jasno in čitljivo pisani in zdravnik jih mora podpisati jasno z imenom in priimkom. Kdor ne bi upošteval teh predpisov, bo kaznovan z zaporom do treh mesecev.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Golobji sport v Belgiji

V Belgiji in severni Franciji se je razvil po svetovni vojni nov zanimiv sport, ki zavzema vedno večji obseg tudi v ostalih državah Evrope. Gre namreč za vzgajanje in dresiranje golobov-pismonošev. Uporabljanje golobov za prenašanje pisem je že stara ustanova, ki se je razvila posebno v srednjem veku, ko so golobi prenašali pošto iz obleganih mest in trdnjav k zavezniškim armadam in poveljnikom izven mesta. Zgodovina večkrat omenja velike zasluge, ki so jih napravili golobi-pismonoši vojskam in njihovim poveljnikom, kateri s pismom okoli vratu nad gostimi vrstami sovražne vojske, preganjani od sovražnih strel in sokofov, ki jih je sovražnik spuščal za golobi. Vidi se torej, da so služili golobi-pismonoši v starem času samo za vojne namene. V sedanji moderni dobi, dobi sporta in rekordov, se mora seveda modernizirati tudi golob-pismonoša, da postane sportnik, da izvršuje svojo umetnost samo radi umetnosti. In ta sport moderne dobe se zdi, da je že dosegel do stopnje rekorda, ki ga drži dosežaj Belgija. Danes je v Belgiji že 350.000 prijateljev golobov ali lastnikov takih golobov. Vsako leto se vrši 10.000 tekem, na katerih sodeluje do sedem milijonov golobov, ki so registrovani po imenu in dnevu rojstva. 2000 organizacij propagira in kontrolira ta sport. Prstani, na katerih nosijo golobi pisma, so monobol belgijske države in se mora za

Flans Dominik:

Oblast treh

»To je vse prav lepo.« je dejal vojni minister Repington. »Toda zakaj niste takoj javili poteka dogodkov brezžičnim putem na vojno ministrstvo? Saj ste imeli s seboj naš najboljši tip malih brezžičnih oddajnih postaj. Zakaj niste poročali?«

»Ni šlo, sir! Ni šlo kljub vsemu trudu. Mož, ki se je spoznal pri aparatu, je padel. Ostali pa ga nismo znali uporabljati.«

Vojni minister je nagrbnčil čelo. »Zelo žalostno. Edinega telegrafista, katerega ste imeli pri sebi, ne bi smeli izpostavljal, gospod polkovnik. In pozneje . . . saj ste se vrnil vendar z enim naših letal. Zakaj niste tedaj telegrafirali?«

Polkovnik Trotter je obupno pull ostanke svojih brk.

»Ni šlo, sir! Nikakor ni šlo! Telegrafist je izjavil, da njegov aparat ne deluje. Da iz neumljivih vzrokov ne deluje in da ga ne more spraviti v red. Ves trud je bil zaman. Ni šlo, sir!«

Lord Maitland se je ozrl na ministrskega predsednika in ta na vojnega ministra. Negotova slutnja je prešinila možgane teh treh mož.

Polkovnik Trotter je predal svoje pismeno poročilo, katerega je sestavil med potjo in zapustil sobo. Lord Horace je zamišljeno gledal za njim.

»Če bi vedel, da so ravno polkovnika Trotterja poverili s tako važno misijo, bi prav gotovo ugovarjal.«

Obličje sira Repingtona, vojnega ministra, je zalila rdečica. Zavzel se je za svojega častnika. Stari spor med armado in marino je znova izbruhnil. Ministrski predsednik je posredoval in uspel.

»Pustimo postranske zadeve. Iz pravkar prejetega poročila izhaja z vso gotovostjo, da je ekspedicija uspešna. Velika Britanija je rešena nepoznanega in pod gotovimi okoliščinami

jako neprijetnega nasprotnika. Sedaj lahko odločujemo, ne da bi se ozirali na to plat. Po dogodkih, ki so se pripetili danes dopoldne, ne smemo več odlašati. Parlament v Londonu je zbran. Voditelji strank so obveščeni. V dveh urah lahko zberejo svoje ljudi. Na svidenje v dveh urah!«

Ko so odšli angleški ministri, je lord Gastford predal uradno poročilo o bitki pri Sydneyu časopisju in poročevalnim agenturam.

V trenutku se je vest pojavila na tisočih krajih Londona. Posebne izdaje v milijonskih številkah so krožile po vsem mestu in v kratkem so bili vsi Angleži obveščeni o sramoti, ki jo je doživela britanska zastava. Nemir med prebivalstvom je brzo narasčal, čustva so se vznemirila in razpoloženje je brzo doseglo stopnjo, ki najavlja izbruh strasti.

Parlament je predstavljal oni naravni ventil, po katerem se je morala splošna napetost rešiti. In parlament se je zbral polnoštevilno. Niti enega poslanca ni manjkalo, vsi so se zavedali svoje dolžnosti do domovine. In vsi ministri so vstopili v dvorano.

Dnevni red zasedanja je bil povsem enostaven. Izčrpno poročilo o dogodkih pri Sydneyu je imel vsak poslanec tiskano pred seboj. Večina poslancev ga sploh ni pogledala. Saj so bili že skoro vsi informirani iz časopisja.

Glasovanje je bila čisto formalna zadeva.

Angleški parlament je sklenil, da naj vlada napove Zedinjenim državam severoameriškim vojno in da naj jo vodi z vso energijo.

Po tem sklepu se je ministrski kabinet podal v svojo sobo.

Dela je bilo dovolj: Mobilizirati čete, vpoklicati rezerviste, spraviti industrijo na noge.

Vsak posamezni resortni minister je imel svojo nalogo.

Poleg tega pa je bilo treba urediti še formalnosti.

Amerikanskemu poslaniku v Londonu je bilo treba uradno javiti vojno napoved. Treba mu je bilo dostaviti potni list ob isti minuti, ko bo angleški poslanik predal vojno napoved v Washingtonu.

Lord Gastford se je ozrl na Maitlanda.

»Lord Maitland, vi ste z mr. Geddesom osebno znani. Prosim vas, da ga obiščete in mu sporočite sklep vlade.«

Lord Maitland je prikimal. Bil je star prijatelj mr. Geddesona. Prevzel je nalog poseta, ki je bil neizogiben, da ga kot stvar more, opravi v najmilejši obliki.

»Povdarite pri posetu, da naš boj ne velja narodu, ki nam je soroden po krvi, temveč diktatorju in tiranu. Da hočemo čimprej skleniti mir. Samo da zavlada v Washingtonu vlada, ki bo resnično želela mir.«

Lord Gastford je vedel, zakaj je amerškemu poslaniku sporočil te mile besede. Mr. Geddes je bil znan po svoji miroljubnosti. Po srcu filantrop in pacifist. In nasprotnik neomejene oblasti prezidenta-diktatorja Cyrusa Stonarda. Sanjač o pobratinstvu človeštva in idealov, ki se na tem svetu trdih realnosti niso dali doseči.

Cyrus Stonard je poznal Angleže. Vedel je, da so skozi stoletja vsako vojno, vsako izdajstvo zagnili s plaščem človečanstva in v izpadu svojega čipičnega humorja jim je poslal za poslanika prepričanega filantropa. Baš mr. Geddesa, ki je iz vsega srca verjel navse miroljubne fraze, ki je iskreno operiral z njimi, pri tem pa končno le moral storiti, kar je hotel Cyrus Stonard.

Avto je obstal pred ameriškim poslaništvom. Lord Horace je izstopil in se vspel na stopnišče. Premeril je prostore, v katerih se je tolikrat nahajal ob priliki raznih slavnosti.

Po hodnikih so begali razburjeni služabniki. Pred vrati natrpani kovčki.

Mr. Geddes je prisostvoval parlamentnemu zasedanju v diplomatski loži. Vedel je, da je vojna neizogibna. In pripravil se je na odhod.

Lorda Horace hladni sprejem ni spravil iz ravnotežja. Pristopil je k mr. Geddesu in oklenil njegovo desnico z obema rokama.

»Ljubi stari prijatelj! Veste, da pri našam slabo vest. Težko mi je bilo danes pri srcu, stopiti v vašo palačo. Toda končno, eden je moral priti. Pa sem jaz prevzel to nalogo.«

Počasi je položil mr. Geddes svojo levico na roki lorda Horace. Bil je preveč ganjen, da bi mogel izpregovoriti.

Celo minuto sta stala tako. Potem pa se je lord Horace nalahno izvil. Še enkrat se je poklonil in nato zapustil palačo ameriškega poslaništva. Stari sluga, ki ga je tolikrat sprejel pri svečanostih in pojedinah, ga je tudi tokrat spremil do vrat.

Lord Horace se je globoko oddahnil, ko je zdrvel avto po solnični cesti. Tudi zanj, rutiniranega diplomata, je bila grenka naloga, sporočiti možu, kot je bil mr. Geddes, vest, da je njegova naloga končana.

Dajte prihodnič.

MALIOGLASI

Poklončevanje stenice

s plinom opravi poceni in hitro. »Diver-son«, Cankarjeva ul. 14. Tel. 405. Naglo se uničijo tudi podgane, miši in . . . 571

Snaženje za Veliko noč

bo lahko, če boste čistili pohištvo, preproge in posteljnino s prahožerom »Diver-son«, Cankarjeva ul. 14. Tel. 401. 570

Opremljeno sobo

lepo, separirano, z elektriko, blizu drž. mosta oddam mirni gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 550

Novo!

Novo!

Prva pomoč ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštnino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

Ne pozabite!

Modna trgovina Jos. Karničnik

je sedaj

na Glavnem trgu 11

Ovratniki, trdi in poltrdi najboljše vrste 9 Din, srajce, samoveznice, klobuki in vsi drugi modni predmeti po reklamnih cenah. V.

Plsemški papir

najmodernejša izpeljava le pri 1135

Zlati Brišnik, Slovenska ul. 11

Polnina peresa znamk Waterman, Montblanc, Penkala

Oglejte si veliko zalogo novih

MODNIH LISTOV

za spomlad in za poletje

v Knjigarni Tiskovne zadruga
v Mariboru, Aleksandrova 13

VASA ŽELJA
SE VAM IZPOLNI

IN IMELI BODETE OBLEKO IN PERILO
IZ NAJBOLJŠEGA IN NOVOMODNEGA
BLAGA PO ZELO NIZKIH CENAH,
AKO SI ISTO NABAVITE PRI TVRDKI

I. N. ŠOŠTARIČ - MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA STEV. 13

JUBILEJNI ZBORNİK

ZA PETDESETLETNICO
OTONA ŽUPANČIČA

je pravkar izšel. Broširana knjiga velja
42 Din, vezana 56 Din, poštnina 3 Din

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Mariboru,
Aleksandrova cesta št. 13